

Reflexe - Návštěva kina - film Indián a sestřička

25. dubna 2007

sepsala Lenka Kuřátková

V kině Elektra v Plzni jsme byli ve středu 25. dubna 2007 ve skupině: Tomáš, Lenka – asistenti, Nikola, Gábina, Jana Oláhová, Eva, Káťa, Tereza, Vlado, Dušan, Erik a Marek.

Do Plzně jsme cestovali autobusem. Tomáš vyhledal na internetu spoje tam i zpět. S Tomášem jsme zvažovali, kdo by mohl do kina jet. Lístky byly určené pro dospívající děti ze ZŠ případně po ukončení ZŠ. Nejdříve to vypadalo, že těch deset míst ani nenaplníme, protože Diana byla nemocná, Barbora nechtěla jet kvůli svému chlapci Kájovi, který na ni čekal v Dobré Vodě. Tonda a Bohoušek nebyli ve škole. Tomáš potom navrhl Dušana (18) a Vlada (20), kteří jsou zaměstnaní v Českém západě a pracují na opravě panelového domu.

Organizace tentokrát nabyla vůbec dlouhá, vlastně šlo všechno ze dne na den, protože jsme neměli jistotu, že lístky dostaneme. Teprve, když už bylo jisté, že lístky budou, jsme promysleli, komu film nabídnout. Nemám takové akce „narychlo“ ráda, ale tady, tj. v Dobré Vodě, je to účinné a navíc bez komplikací. Řekne se dětem a rodičům, zeptáte se jich a jede se. Prostě žádné velké domlouvání.

Lístky jsme dostali za symbolickou cenu 1 Kč za lístek, a to díky Evě, která napsala organizátorům Finále Plzeň 2007 žádost o darování lístků.

Cesta proběhla bez problémů. V autobuse, který byl zaplněný asi ze tří čtvrtin, jsem pozorovala, jak mají děti a dospívající problém sednout si vedle někoho cizího. Jednak nejsou zvyklí cestovat autobusem nebo vlakem, potom se docela hodně stydí a zároveň jsou zvyklí být s někým, koho znají. Potřebují si s někým povídat nebo jenom mít vedle sebe někoho, kdo není cizí.

V kině před začátkem představení jsem zjistila, že mnozí jsou v kině poprvé ve svém životě... Uvědomila jsem si, jak významné to je pro ty dobrovodské děti, když se mohou podívat někam do nového prostředí a vidět něco jiného než jenom Dobrou Vodu a Toužim případně supermarket v Karlových Varech. Samy by se sem nikdy nepodívaly, protože by je ani nenapadlo jet do kina, protože na to prostě nejsou zvyklé z domova. Další překážka by byla finanční – pokud by měly peníze, jsou zvyklé pořizovat si za ně to, co si nakupují jejich rodiče, tj. jídlo, oblečení, mobily, vybavení domů, ale nenapadlo by je investovat do výletu, kina, výstavy atd.

To, že je každá taková mimořádná akce pro ně velmi významná, mi potvrdilo i jejich reakce, při cestě městem. Procházeli jsme totiž také kolem centra Teen Challenge, kde jsme byli na programu protidrogové prevence. Ti ze skupiny, kteří se programu před rokem účastnili, hned začali upozorňovat: „Tady jsme byli, že jo.“ A také si vyprávěli vzpomínky z programu.

Program jsme měli zpestřený ještě tím, že šlo o filmový festival a před filmem nás přivítal moderátor a zároveň představil tříčlennou delegaci – šlo o scénáristu filmu, jednoho z herců a dál už nevím. Každý z nich odpovídal na otázku moderátora. Otázky se týkaly filmu, dále padle otázka na romského herce, zda se dostává do situace, kdy se cítí

diskriminován kvůli své národnosti. Poslední otázka byla, zda prožili osudovou lásku. Myslím, že to bylo velmi zajímavé, že to naši dobrovodštit mohli slyšet – jak otázky, tak i odpovědi.

Mimochodem mě překvapilo, že sál byl poloprázdný. Odhadovala jsem to, že naše skupinka tvořila asi padesát procent publika. Nevím, jestli to bylo způsobené časem, možná že 15.30 bylo na mnohé příliš brzy. Ale také se obávám, že je to projev jakéhosi nezájmu, apatie, nechuti, možná uzavřenosti nebo i přesycenosti celé naší společnosti.

Děj filmu nebudu popisovat. Konec filmu nás všechny překvapil, protože jsme čekali, jak to nakonec dopadne, jak se rozhodne hlavní hrdinka filmu – romská zdravotní sestřička Marie. Ale konec zůstal otevřený. A vlastně to bylo dobře, protože to nutí k uvažování a přemýšlení. Při zpáteční cestě jsem slyšela: „To by ale měl být ještě druhý díl.“ „Já bych si vybrala toho Martina.“ „Já jsem si myslel, že odjela do Prahy s tím Romem.“ Atd. Tomáš reagoval na smrt Mariina otce: „Já jsem to Vladovi hned říkal, když volal, že chce jít z nemocnice domů, že tam jede umřít.“

Celá akce s kinem mi potvrzuje to, že má velký smysl takové aktivity do práce v Dobré Vodě zařazovat. Nejde jenom o samotný film, ale i o to „vyjet“ do nového prostředí společně, poznat něco nového, mluvit o tom novém. Zároveň šlo o velmi dobrý film, který se dotýkal mezilidských vztahů, ukazoval, jak snadno dojde ke konfliktu mezi Romy a majoritou, které nejde vyřešit jednoduše, a nezjednodušoval je.

Ještě zbývá dotáhnout tuto aktivitu do konce, tzn. sepsat reflexi samotných účastníků. Pravděpodobně si připravím pár otázek, na které budu chtít odpověď – buď písemnou nebo ústní a potom přepíšu...

Jak film zapůsobil na romské dívky a mladé muže?

Nikola (13 let)

Ve filmu mi byl sympatický Tibor – brácha Marušky, byl mi sympatický svým chováním i obličejem. Štval mě gadžo – indián, protože pokazil ten vztah Marušky a Martina (Roma).

Film se mi líbil, chtěla bych ho vidět ještě jednou. V kině jsem byla poprvé.

Co mě dostalo, tak to bylo, jak jí (Marušce) umřel její táta. Mrzelo mě na ní (Marušce), že nevěřila svému bráchovi, když jí říkal, že je to s tátou vážný.

Taky mě naštvalo, že konec byl otevřený, že jsme neviděli, koho si vzala. Třeba si chtěla všechno uspořádat ve své hlavě, proto jela (Maruška) do Prahy. Myslím si, že by šla za Františkem (gadžo – indián).

Líbilo se mi, když ve filmu mluvili romsky. Nejvíce scéna v kadeřnictví. Potom se mi líbila taky gadžovka, co jedla u stolu v nemocnici.

Chtěla bych, aby můj kluk měl zelené nebo modré oči a kratší vlasy, měl by mě mít rád, zůstat mi věrný a aby nám to spolu slušelo.

Erik (14 let)

Nejvíce sympatická mi ve filmu byla Maruška. Myslel jsem si, že film skončí tak, že se vrátí k Martinovi, protože Františkovi vrátila náramek. Hodil by se k ní Martin.

Chtěl bych být jako Martin, mít pěkný oblečení, lagunu...

Byl jsem poprvé v kině. Film se mi líbil moc. Ve filmu bych změnil to, že bych vymazal jízvy, jak se František řezal, a potom nakládačku, jak se prali, nemám moc rád bitky.

Líbil se mi kamarád Františka, že šel za ním, když se vrátil z nemocnice. Bylo mi líto, jak Maruška podvedla Martina a jak se prali – chodili do stejné práce a prali se... Líbil se mi táta Marušky – dělal co chtěl – zazvonil na zvon, kouřil si...

Na své holce bych chtěl, aby byla hodná, aby nekřičela, měla černý vlasy, pěknou postavu a byla příjemná.

Vlado (20 let)

Film bych hodnotil 3. Nejvíce mi byl sympatický mladík – indián, protože se zastal dívky, když si šla koupit pítí, dělal vše, aby si ji získal. Nepochopil jsem konec. Děj ano, ale konec ne – mohlo to skončit, aby s ní alespoň jeden zůstal, ani se (Maruška) nerozloučila... Buď mohla zůstat s indiánem nebo s Martinem, mohla zůstat v nemocnici. Udělal bych film na pokračování. Mohla zůstat s Martinem, protože by měla zabezpečený život, s indiánem to by byl takový flákačský život – „na lehkou“.

Na Marušce se mi nelíbilo, že flirtovala s oběma, indiána ani pořádně neznala, Martinovi neřekla, že má jiného, nevěděla, co chce.

Zapůsobil na mě indiánův kámoš, že se ho zastal, nevykašlal se na něj a u vody zachránil Františka, aby nedělal hlouposti.

Na své partnerce bych chtěl, aby nebyla namyšlená, lakomá, vulgární. Měla by být čistotná, rozumná, hezká a nedělat rozdíly mezi lidmi.

Eva (18 let)

Film se mi líbil, hodnotila bych 1. Líbili se mi Maruška a Martin. Byla mi sympatická Maruška, jak se hádala se svým bratrem Tiborem. Naštvalo mě, že chodila s jedním i s druhým. Proč chodí se dvěma? Jako kdyby Martina jenom využívala.

Konec se mi nelíbil – myslela jsem, že to bude pokračovat, že se Maruška vrátí k Martinovi. Indián byl praštěnej. Maruška mi připadala, že neví, co chce. Nejdřív řekla (u ohně indiánovi), že tam není sama, ale potom se s ním vyspala a potom šla za tím druhým.

Líbila se mi romská hádka. Byla jsem podruhé v kině.

U svého partnera bych chtěla, aby měl charakter, uměl se postarat, nemlátil mě.

Dušan (18 let)

Film bych hodnotil 3. Líbilo se mi, jak Tibor dal tomu klukovi kýblem. Maruška se mi nelíbila, byla podvodnice, protože měla kluka (Roma Martina), a začala chodit s indiánem. Víc by se k ní hodil Martin.

Konec bych udělal tak, že by Martin s Maruškou odjeli do Prahy.

V kině se mi líbilo, příště bych šel na podobný film zase. Líbila se mi romská hádka Marušky a její mámy u kadeřníka.

U žen oceňuji věrnost.

Jana (18 let)

Film byl dobrej, srandovní, hodnotila bych 2. Štval mě brácha Marušky Tibor, pořád se do něčeho staral. Líbila se mi Maruška a indián, nemusí být každá holka zamilovaná jenom do cikána. Indián byl srandovní, bojoval za ni (Marušku), pořád ji vyhledával.

Konec by měl být takový, aby jeden z kluků s Maruškou zůstal. Asi indián. Jeho rodiče by asi Marušku přijali.

Když jsem slyšela ve filmu romštinu, musela jsem se smát. V kině jsem nebyla poprvé.

Můj partner by měl být hodný, měl by mě mít rád takovou, jaká jsem, ne aby mě chtěl měnit.

Gábina (11 let)

Film se mi líbil, kdyby pokračoval, chtěla bych ho vidět dál, protože Maruška odjela do Prahy, nebylo vidět, koho si vzala. Líbil se mi Rom Martin, protože si nenechal líbit, že ona chodí s jiným. Na Františkovi bylo vidět, že ji (Marušku) má rád, pořád za ní chodil. Na konec si měla někoho vzít, aby měli spolu miminko a byli šťastní.

Proč Maruška vrátila indiánovi náramek? Proč ten její brácha zmlátil indiána?

Líbila se mi romština, jak máma byla v kadeřnictví a jak mluvila romsky.

Bylo mi líto Marušky, že ten táta umřel, a asi myslela na to, koho si má vzít.

Myslela jsem si, že to bude divný film, že se mi to nebude líbit, ale líbilo a až bude příště, tak bych chtěla zase jít.

Líbila se mi ta přítelkyně, jak jedla v nemocnici. I cesta do kina.

Čekala jsem, že v kině bude víc Romů.

Kát'a (16 let)

Film bych hodnotila 3. Nevíc se mi líbil indián, ale nelíbili se mi jeho kamarádi, co mu říkali, aby si ji (Marušku) nebral. Konec jsem nepochopila, proč nebyli spolu - indián s Maruškou. Maruška neměla Martina ráda, ale indiána ano, přece nebude chodit s někým, koho nemá ráda, jenom pro peníze nebo kvůli rodině, to záleží na ní. Šlo to vidět, že ho nemá ráda (Maruška Martina), ale její rodina nechtěla, aby měla gádža. Líbil se mi táta Marušky, že nemoc nebral vážně, a jak se choval k Marušce.

Marušce bych vzkázala, ať žije svůj život a netrápí se tím, co se stalo.

Od partnera bych požadovala věrnost.

Tereza (14 let)

Film se mi líbil, hodnotila bych 2. Líbilo se mi, jak se tam prali, jak dostal tím kýblem po hlavě. Líbil se mi Tiborek, brácha Marušky. Maruška nevěděla, koho by chtěla, byla zmatená. Já bych na jejím místě šla za tím klukem (Martinem), že ho nechci, ale chci jinýho. Konec by se mi líbil, kdyby Maruška zůstala s indiánem. Líbily se mi romské scénky, když indián přišel v noci do domu, kde bydlela Maruška a její rodina, jak mu nadávali. Líbil se mi víc indián, ten druhý kluk ji nutil, indián ne.

V kině jsem byla poprvé.

Na partnerovi bych ocenila, aby byl upřímný, aby nelhal.

Dopis od Dana Wlodarczyka – režiséra filmu

Milá slečno - paní Haunerová,
děkuji moc za přeposlání vaší reflexe filmu Indián a Sestřička. Zpětná vazba je pro mě vždycky hrozně fajn a musím přiznat, že s ohlasy od takhle mladých diváků se setkávám poprvé. Při všech projekcích s diskusí, kterých jsem se zúčastnil, sedí dospělé publikum, a reakce od mladých a dospívajících skoro neznám. Mám velkou radost, že se jednalo o romský děcka (alespoň tak jsem to pochopil z kontextu) protože odezvu od Romáků mám absolutně nulovou.

Musím říct - a sám mám z toho radost - že děcka vystihla slabé i silné momenty na filmu. Postavy i scénky které buď mám sám rád nebo máme pocit že jsme je neudělali dost dobře.

Děkuji za dopis a za sepsané reakce, pozdravujte ode mne i od štábu všechna děcka.

S pozdravem

Dan Wlodarczyk
režisér filmu Indián a sestřička
